

Беларускі УНІВЕРСІТЭТ

Орган парткома, рэктарата, камітэта ЛКСМБ, прафкома і мясцовага Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя В. І. Леніна

№ 36 (278)

Нядзеля, 30 снежня 1956 года

Цана 20 кап.

Гендзіі БУРАЎКІН

ЭСТАФЕТА ГАДОЎ

Стрэлкі поўнач нам вось-вось
пакажуць,
Тае зван курантаў угары...
Да Крэмлёўскіх сцен хадой
паважнай
З Новым годам крочыць Год
Стары.
Як спартсмен спартсмену
эстафету—
Поспехі і планы ўсе свае—

Урачыста ён у момант гэты
Юнай змене ў рукі аддае.
Колькі тут людскіх харошых
шчасцяў.
Праптаных сцэжак і дарог,
І дамоў, дзе толькі мур закласці
За кароткі шлях жыццёвы змогі!
Ён свайму нашчадку даручае
Цэглу класці ў сцены тых дамоў.
Зняць увосень добрыя ўраджаі
З ім самім засеяных палёў.

Ён яму жадае новых планаў,
Новых шчасцяў, новых смелых мар,
І сустрэч для новых закаханых,
І нябёс без навальнічных мар,—
Каб было не сорам ноччу гэткай
Пасля працы зноў прыйсці
сюды,
Перадаць другому эстафету,
Што нясуць у камунізм гады.

КАБ ДОБРА ВЕДАЦЬ

Званок. Агульныя заняткі студэнтаў II курса імічнага факультэта закончыліся. А зараз пачынаюцца групавыя работы. Мы паследвалі за студэнтамі 3-й групы. Лабараторыя аналітычнай хіміі. Тэма заняткаў

—выяўленне ў растворах катыёнаў і аніёнаў. Кіраўнік груп Людміла Ільініна Севасцянава, раздаўшы задачы, яшчэ раз напаміла, як праводзіць назіранні. Нашу ўвагу прыцягнулі тры дзяўчыны, якія працавалі за адным ста-

лом і ціха дзяліліся сваімі думкамі.

—У мяне аніёнам—кіслотны астатак сернай кіслаты,—расказвала Ядзя сваім суседкам,—бачыце, атрымаўся сернакіслы асадак.

—А ў мяне асадак—жоўты, крысталічны. Значыць, тут быў астатак фосфарнай кіслаты,—заўважыла Рэгіна.

І толькі ў Лоры пакуль што вопыт не ўдаваўся.

Лабараторныя работы дапамагаюць студэнтам больш глыбока асвоіць тэарэтычныя веды па аналітычнай хіміі, лепш падрыхтавацца да экзамена па гэтай прадмету.

НА ЗДЫМКУ: Р. Харошка, Л. Лознева і Я. Васіленка ў лабараторыі за работай.

Тэкст Ф. Савіцкага, Фото М. Пільшчыкава.

КОМСАМОЛЬЦЫ АВМЯРКОЎВАЮЦЬ ПЫТАННІ ПАДРЫХТОЎКІ ДА СЕСІІ

Комсомольскі сход, які адбыўся нядаўна на I курсе юрыдычнага факультэта, быў прысвечаны пытанню падрыхтоўкі студэнтаў да зімняй экзаменацыйнай сесіі. Сакратар комсомольскага бюро факультэта т. Зінкевіч, выступіўшы ў спрэчках тт. Шэціхін, Камоза многа гаварылі аб недахопах у падрыхтоўцы да сесіі, рэзка крытыкавалі асобных студэнтаў. Прынцыповым было выступленне камуніста т. Пярунова, які ўзняў пытанне аб прпусках лекцый, аб дрэн-

ных паводзінах студэнтаў Еніна, Букоўскай, Ганчаровай. Нездарма Букоўскую і Ганчарову на лекцыі па тэорыі дзяржавы і права пасля некалькіх заўваг папрасілі з аўдыторыі. Сход рэзка асудзіў паводзіны гэтых таварышаў.

Член партыйнага бюро факультэта выкладчыца Н. С. Шавельская і студэнты старэйшых курсаў, якія прысутнічалі на сходзе, далі першакурснікам многа каштоўных парад і прапанов, як лепш падрыхтавацца да сесіі.

У 12 нумары часопіса рэдакцыя змясціла творы нашых студэнтаў. З вершамі выступілі І. Сіпакоў, Р. Барадулін, Г. Бурэўкін, Ю. Свірко, К. Цвірка. Змешчаны аповяданні «Параска» В.

Нікалаенка, «Плынь»—Б. Сачанкі. А. Клышко змясціў артыкул аб рукапісным часопісе «Творчасць журналіста». У артыкуле «Ідзе папаўненне» паэг Ніл Гілевіч расказвае аб літаратурных сілах універсітэта.

М. АРЛОУ,
А. СЕЧКІН,

НА ФАКУЛЬТЭТАХ

Выстаўка „Мы ў Маскве“

Студэнты II курса гістарычнага факультэта закончылі 1955—56 навучальны год правядзеннем вытворчай практыкі ў Гістарычным музеі Масквы. Яны дэталёва пазнаёміліся з наступнымі аддзеламі музея: першабытна-абшчынны лад на тэрыторыі СССР, старажытны свет на тэрыторыі Прычарнамор'я старажытна-руская дзяржава, утварэнне Маскоўскай дзяржавы, гісторыя Расіі ў XVIII і XIX стагоддзях, дэкабрысты.

Паралельна з работай

у Гістарычным музеі студэнты наведвалі Музей В. І. Леніна, Крэмль, універсітэт імя Ламаносава, Усесаюзную сельскагаспадарчую выстаўку і іншыя славутасці сталіцы.

Нядаўна студэнты III курса, якія гэтым летам былі ў Маскве, падрыхтавалі фотавыстаўку «Мы ў Маскве». Яна расказвае аб знаходжанні студэнтаў у сталіцы, аб іх рабоце ў Гістарычным музеі.

Г. СЛАВІНСКАЯ.

У нашых літаратараў

У рэдакцыі часопіса «Маладосць» была праведзена нарада маладых літаратараў нашага ўніверсітэта. Выступіўшы на нарадзе рэдактар часопіса А. Кулакоўскі і яго намеснік Г. Шчарбагаў гаварылі аб неабходнасці цяснейшай сувязі студэнтаў з часопісам.

НАМ СПАДАБАЛАСЯ

На трэцім курсе аддзялення журналістыкі была арганізавана лекцыя на тэму: «Міжнародная інфармацыя». Лекцыю прачытаў Н. Г. Лабаценка, лектар ЦК КПБ. Т. Лабаценка закрануў многа пытанняў міжнароднага жыцця, хвалюючых моладзь. Лекцыя была прачытана на высокім ідэйным узроўні і выклікала ў студэнтаў вялікае адабрэнне. Загадчык кафедр дацэнт М. С. Зерніцкі ад імя студэнтаў цёпла падзякаваў лектара.

В. ДУШКЕВІЧ.

Напярэдадні Новага года «Універсітэцкі вожык» запрасіў у рэдакцыю каманданта інтэрната юрыдычнага факультэта Шэрэмэта, прадстаўніка нашай шматлікай кагорты аспірантаў, аднаго з выкладчыкаў і звярнуўся да іх з наступнымі пытаннямі:

ВОЖЫК:—Паважаныя таварышы! Да канца старога года засталася зусім мала. Чым ён быў для вас знамянальным?

Усе (хорам):—Тым, што мы

многа чаго зрабілі, але многага і не дарабілі.

ВОЖЫК:—Цяпер у мяне будзе запытанне да вас, таварыш Шэрэмэт. Чым вы сустракаеце Новы год? (адказ на 4 стар.)

ВОЖЫК:—А як справы ідуць у аспірантаў? Ці многа

дысертацый будзе абаронена наступным годзе? (адказ на 4 стар.)

ВОЖЫК:—Паважаны таварыш выкладчык, ці думаеце вы паляпшаць якасць сваіх лекцый? (адказ на 2 стар.)

Студэнты IV курса біёлага-глебавага факультэта рыхтуюць курсавыя работы. Ларыса Камінская, напрыклад, на вопытным участку ў Красным урочышчы вырошчвала авёс і праводзіла шматлікія доследы па яго дадатковаму апыленню. Такія-ж доследы над ячменем рабіла Вера Аляхновіч. Зараз яны апрацоўваюць матэрыялы для сваіх курсавых работ.
Фота М. Пільшчыкава.

1956

ЛІЧБЫ І ФАКТЫ

У мінулым годзе 393 студэнты атрымалі дыпламы, 34 чалавекі скончылі аспірантуру, двое з якіх датэрмінова абаранілі дысертацыі і атрымалі званне кандыдатаў навук.

XX з'езд партыі паставіў задачу перад ВНУ краіны—павысіць якасць падрыхтоўкі маладых спецыялістаў. Вялікую ролю ў гэтым павінна адыграць самастойная праца студэнтаў. З гэтай мэтай максімальна была скарачана колькасць лекцый.

Многія студэнты біяфака габывалі на Каўказе і ў Крыму—Сочы, Ялце, Тбілісі і іншых гарадах. Гісторыкі азнаёміліся з матэрыяламі

архіваў, музеяў, бібліятэк Масквы. Географы прайшлі па маршруту: Мінск—Масква—Сталінград—Астрахань—Батумі—Сухумі.

Ніколі не забудуць студэнты паездкі на цалінныя землі, у якой прымала ўдзел 275 студэнтаў. Яны дапамаглі сабраць 4,4 мільёна пудоў збожжа.

Каля 2000 студэнтаў актыўна дапамагалі ва ўборцы ўраджаю ў калгасах Беларусі.

10 студэнтаў па турысцкіх пуцёўках наведалі Чэхаславакію.

Калектыў мастацкай самадзейнасці прымаў удзел у першым студэнцкім Свяце песні ў Тарту.

Вучоныя універсітэта ўдзельнічалі ў рабоце Геалагічнага кангрэсу ў Мексіцы, канферэнцыі ЮНЕСКО.

Значных поспехаў дасягнулі нашы спартсмены. Адзін студэнт атрымаў званне майстра спорту; адзін—кандыдата ў майстры. 16 спартсменаў атрымалі першы разрад, 80—другі і 205—трэці.

15 лепшых спартсменаў універсітэта ўваходзілі ў склад зборнай каманды Беларусі і абаранялі гонар рэспублікі на Спартакіядзе народаў СССР.

У бягучым месяцы на пасяджэннях кафедраў і на вытворчых нарадах факультэтаў праходзіла абмеркаванне і зацвярджэнне планаў навукова-даследчай работы на 1957 год.

Кіруючыся гістарычнымі рашэннямі XX з'езда КПСС аб забеспячэнні непарыўнай сувязі з вытворчасцю, кіраўнікі кафедраў пры планаванні звярнулі асаблівую ўвагу на такія пытанні, як актуальнасць праблемы, патрабаванні вытворчасці, канцэнтрацыя навуковых сіл на вырашэнне галоўных пытанняў, ліквідацыя распылення ў эксперыментальнай рабоце і г. д.

На днях наш карэспандэнт пачаў на хімічным факультэце. Дэкан факультэта І. Г. Цішчанка паведаміў:

— Кафедрамі хімічнага факультэта запланаван вялікі аб'ём навукова-даследчых работ на 1957 год, вынікі якіх будуць мець немалаважнае народнагаспадарчае значэнне. Вучоныя-хімікі сканцэнтравалі сваю ўвагу на пяці галоўных праблемах, якія ў сваю чаргу расцягваюцца на рад канкрэтных тэм. Для ажыццяўлення намечанага плана будзе прыцягнута каля 20 старэйшых і маладых навуковых супрацоўнікаў, у тым ліку буйныя вучоныя-спецыялісты: правадзейныя члены Акадэміі Навук БССР, прафесары Н. Ф. Ермоленка, Б. Е. Ерафееў, доктары

хімічных навук, прафесары Г. Л. Старобінец і М. М. Паўлючэнка і другія.

Так, калектыў хімікаў пад кіраўніцтвам прафесараў Н. Ф. Ермоленкі і Г. Л. Старобінца будзе працаваць над праблемай «Адсорбцыя растварымасці і прырода асяроддзя». Праблема ўключае ў сябе шэраг пытанняў, звязаных з вывучэннем хімізма нафтавых матэрыялаў, што будзе мець вялікае значэнне для нафтаперапрацоўчых прадпрыемстваў, будаўніцтва якіх у Беларусі намечана Дзяржэканамі XX з'езда КПСС.

Як вядома, праблема адсорбцыі ўжо распрацоўвалася і раней пад кіраўніцтвам прафесара Н. Ф. Ермоленкі. Вынікі гэтай работы былі часткова ўжыты на Мінскім заводзе медыцынскіх прэпаратаў пры ачышчэнні антыбіётыкаў.

Навукова-даследчая работа кафедраў каталізаў у асноўным будзе накіравана на атрыманне каштоўных хімічных рэчываў—гідрперакісаў, якія ўжываюцца ў хімічнай прамысловасці ў якасці ініцыятараў (каталізатараў). Іх роля ўзрастае асабліва пры атрыманні сінтэтычнага каўчуку, пластмасы і іншых складаных рэчываў. Частка высокагатаўковых сінтэтычных перакісаў перададзена для прамысловага выпрабавання на прадпрыемствы горада Ленінграда.

У 1957 годзе на факультэце будзе абсталявана новая спецыяль-

ная радыёхімічная лабараторыя, што з'явіцца важным фактарам для далейшага размаху навукова-даследчай работы.

Не менш актуальныя задачы ставяць перад сабой у 1957 годзе вучоныя біёлага-глебавага факультэта, Гэтыя задачы цалкам адпавядаюць надзённым праблемам сельскай гаспадаркі рэспублікі.

Так, група супрацоўнікаў пад кіраўніцтвам прафесара Н. В. Турбіна будзе займацца вывучэннем гатункаў кукурузы і падборам гатункаў для скрываўвання ў мэтай вывядзення новага насення.

Як вядома, асноўная плошча пасеваў кукурузы ў БССР праводзілася насеннем, вырашчаным у паўднёвых раёнах краіны. Работа вучоных універсітэта будзе садзейнічаць стварэнню гібридага насення, акліматызаванага ўмовах нашай рэспублікі.

Група біёлагаў пад кіраўніцтвам прафесара Н. А. Дарожкіна будзе працаваць у 1957 годзе над вывучэннем хвароб злакавых культур, цукровых буракоў, чырвоных канюшыны і г. д.

Магчыма было-б прывесці шэраг прыкладаў, якія сведчаць аб тым, што вучоныя універсітэта ў сваёй рабоце нацэлілі прыкметны зрост на сустрэчу надзённым патрабам народнай гаспадаркі, рашылі шэраг змагацца за канчатковае выкананне рашэнняў XX з'езда КПСС.

А. МАЛАШКА

ХТО-Ж САПРАЎДНЫ ВІНОЎНІК?

Артыкул «Яны і мы»... змешчаны ў № 34 нашай газеты, быў накіраваны на рэагаванне прарэктару па адміністрацыйна-гаспадарчай рабоце Б. Н. Бярэзіну. Ніжэй змяшчаем яго адказ.

«Вывады рэдакцыі аб тым, што парадак у інтэрнаце ў многім залежыць ад абслугоўваючага персаналу, так і ад студэнтаў, пражываючых у ім, правільныя.

Наўрад ці будзе хто з пражываючых аспрэчваць той факт, што кухні і месцы грамадскага карыстання штодзень добра сумленна мыюцца прыбіральшчыцамі. Але праходзіць вельмі мала часу і ад іх працы нават не застаецца і следу. Ракавіны на кухні і ва ўмывальніках засмечваюцца астаткамі ежы, паперай і рознай трухой.

Хто вінават у гэтым? Можна смела сказаць, што гэта зрабіў неахайны жыхар інтэрна-

та, які не паважае працы прыбіральшчыцы, такой-жа сумленнай працаўніцы, як і яго маці.

Часта абслугоўваючы персанал напранаюць у адсутнасці вады і, асабліва, кіп'ятку. У гэтым змешчаны маюнак, у якім паказаны кіп'яцільнік з надпісам: «Чаю няма—выключана вада». Сапраўды, такі выпадак меў месца. Днямі на вуліцы Свердлава засмецілася каналізацыя, і камендант быў вымушаны перакрыць ваду. Але што здарылася з каналізацыяй? У чым прычына засмечвання? Адказ на гэтае пытанне даюць «трафеі», выцягнутыя водаправодчыкамі з каналізацыі. Сярод «трафеяў» дваццаць карабоў ад запалак, дзве кансервавыя банкі, разбітая бутэлька з-пад піва. Пасля гэтага паўстае пытанне: хто-ж, усё-такі, вінаваты ў перабоях з вадой?—У асноўным самі студэнты, бо часта толькі па іх віне выходзіць са строю каналізацыя.

Што-ж датычыцца інтэрнату на Нямізе, то па заканчэнні навуцальнага года тут пачнецца капітальны рамонт. Намічаецца наладзіць паравое ацяленне, падвесці каналізацыю і зрабіць поўную перапланіроўку памяшканняў. Запланавана і пакой адпачынку.

Я цалкам згодны з думкай гэтага артыкула аб тым, што бытавыя пакоі інтэрната абаводна выкарыстоўваць па іх прамому прызначэнню. На жаль, асобныя кіраўнікі профбюро і студсоветаў прытрымліваюцца іншай думкі, і на гэтай глебе здараюцца непатрабныя непаразуменні.

У інтэрнатах месца яшчэ многа недахопаў. Агульныя намаганні адміністрацыі і студэнтаў павінны быць накіраваны на тое, каб зрабіць іх утулістымі і чыстымі. І мы гэтак даб'ёмся».

Б. Н. БЯРЭЗІН

НАПЯЧЭДАДНІ НОВАГА ГОДА

ВЫНІКІ, УРАЖАННІ, ПЛАНЫ

Карэспандэнты «Беларускага універсітэта» звярнуліся да раду выкладчыкаў, студэнтаў і супрацоўнікаў універсітэта з просьбай расказаць праведзена імі ў 1956 годзе. Ніжэй мы змяшчаем

Ф. П. ШМЫГАЎ—загадчык кафедры гісторыі КПСС: —СІЛА—У КАЛЕКТЫВЕ

— Ужо два гады працую над дысертацыяй на

аб рабоце, якая была зроблена ў гэтым годзе.

тэму «Каланіяльна-праблема пасля другой сусветнай вайны». 1956 год быў для мяне асабліва прадукцыйным—напісана амаль паловіна дысертацыі.

У канцы кастрычніка і прыступіў да работы на кафедры гісторыі КПСС. У аснову дзейнасці кафедры мы пакладлі калектыўныя формы работы. На кожным пасяджэнні абмяркоўваюцца лекцыі выкладчыкаў, якія павінны чытацца студэнтам. Зараз кафедра гісторыі КПСС рыхтуе да выпуску вучоныя запіскі.

Што датычыцца маіх планаў на будучае, то магу сказаць: работы наперадзе яшчэ вельмі многа. А галоўнае з іх—закончыць доктарскую дысертацыю.

Ф. І. ФЕДАРАЎ—прафесар:

—МНОГАЕ ДАЎ МНЕ МІНУЛЫ ГОД

— У 1956 годзе было надрукавана восем маіх артыкулаў, прысвечаных пытанням тэарэтычнай і тэорыі элементарных часціц. Я закончыў манасграфію «Оптыка анізатропных асяроддзяў», над якой працаваў звыш пяці год.

Нядаўна ў горадзе Львове адбылася навуковая канферэнцыя, на якой мне давялося прысутнічаць. Было заслушана многа вельмі цікавых і карысных дакладаў, зробленых нашымі вядомымі вучонымі-фізікамі. Я быў запрошан прачытаць лекцыю ў Інстытуце крышталізацыі пры Акадэміі навук СССР.

Безумоўна, цікавай падзеяй у маім жыцці была мая першая загранічная паездка ў Амерыку. Я быў членам дэлегацыі Беларускай ССР на Міжнароднай канферэнцыі па распрацоўцы статута па мірнаму выкарыстанню атамнай энергіі. Канферэнцыя адбылася ў Нью-Йорку.

У Амерыцы я знаходзіўся звыш месяца. Я наведаў будаўніцтва атамнай электрастанцыі і нацыянальную атамную лабараторыю.

Наведаўшы нацыянальную атамную лабараторыю, я пераканаўся, што ў гэтай важнай галіне навукі наша краіна значна прасунулася наперад.

Шматлікія сустрэчы і гутаркі з зарубежнымі вучонымі садзейнічалі наладжванню навуковых сувязей і супрацоўніцтва. Я пазнаёміўся з чэхаславацкім прафесарам-тэарэтыкам Улела. Мы абмяняліся сваімі працамі і зараз працягваем сяброўскую перапіску. На канферэнцыі я сустрэў і гутарыў з вядомым індыйскім фізікам Баба-жэнеўскай канферэнцыі па мірнаму выкарыстанню атамнай энергіі.

У апошні час удзельнічаю ў арганізацыі выставкі па мірнаму выкарыстанню атамнай энергіі, якая днём адкрылася ў Мінску. У гэтым годзе мяне абралі членам карэспандэнта Акадэміі навук БССР. У мяне ёсць навуковыя матэрыялы, які трэба зфарміраваць у артыкулы. Буду таксама працягваць работу над новымі праблемамі анізатропных асяроддзяў.

І. СЯРГЕЕЎ—студэнт гістфака: —Я БЫЎ У КАЗАХСТАНЕ

— Незвычайным быў для мяне 1956 год. Выпытваецца чаму?—Перш за ўсё таму, што я разам з многімі сваімі аднакурснікамі быў у Казахстане, дзе мы дапамаглі цалінікам убраць багаты ўраджай. Праведзеныя

два месяцы ў цалініках зернесойгасах запоўніліся мне на ўсё жыццё. Веліч хатняй працы, ціпласць і працавітасць цалінікаў пакінулі ў маім сэрцы вялікае ўражанне.

Планы на Новы год у мяне хоць і не грандыёзныя, але працаваць дзеціца многа. Пачаўшае, я павінен абавязкова закончыць сваю дысертацыю. З 3 летаму су камсалола Беларусі здаць на «выдатна» эканамічную сесію, павінен ваць у Ленінградзе практыцы і атрымаць

спартыўны разрад валеяболу.

Заўсёды чулая і клапатлівая

Лабараторыя неарганічнай хіміі. Зараз сюды на практычныя заняткі прыдуць студэнты. Тут ужо ўсё падрыхтавана: на сваіх месцах стаяць колбы, прасушаныя прабіркы, прыгатаваныя растворы. Усё гэта зроблена клапатлівымі рукамі лабаранткі Надзежды Грыгорайны Ясюкевіч.

Здаецца, што асаблівага ў гэтай працы? Лабарант... Але ад яе многае залежыць. Ён павінен падрыхтаваць рэактывы, апараты, прыгатаваць растворы—ўсё тое, без чаго не могуць нармальна прайсці заняткі. І вось студэнты ў лабараторыі. Надзежда Грыгорайна ўважліва сочыць за ходам практычных заняткаў.

Работа лабаранта вельмі клапатлівая. Трэба ўсё ведаць, усё прадуладзець. Асабліва шмат клопатаў з першакурснікамі. Яны заўсёды імкнуцца зрабіць усё самі, не параіўшыся з асістэнтам або лабарантам. А вопыты часам бываюць небяспечнымі.

— У мінулым годзе прыйшлі да нас на практычныя заняткі студэнты-геолагі, — расказвае Надзежда Грыгорайна, — ну і пачалі самастойна рабіць вопыт, не правярыўшы апарат. У лабараторыі ў гэты час нікога не было. Раптам пачуўся выбух. Убегла я ў лабараторыю. Бачу, стаяць два студэнты і крычаць: «Вочы! Вочы!» Гэта ім пры выбуху шуганулі ў твар кроплі раствору. Не разгубілася я. Хуценька падвела іх да краіна і дапамагла ім прамыць вочы халоднай вадой. Потым накіравала да ўрача. Вельмі баялася за іх. Што, думаю, калі страціць зрок? На ўрэгі дзень іду да іх у аўдыторыю, а яны мне насустрэч усміхаюцца. Адрозна адлягло ў мяне ад сэрца.

Добрасумленна, з любоўю працуе Надзежда Грыгорайна.

А. ЧАРНЕНКАВА.

ЦІХА ВЕЧАРАМІ ў хімічным корпусе універсітэта. Здаецца, чутна як мяккае матавае святло льецца і льецца па калідорах, лесвіцах, вестыбулях. У такі час добра працаваць. Ігар паварачвае рубільнік, і стрэлка на шкале тэмператур прадаўгаватой, падобнай да трубы печы, якая называецца тэрмастатам, уздрыгнуўшы, паволі паўзе ўгору.

200... 300... 400 градусаў. Тэмпература ўзрастае, Ігар бярэ звычайны, узяты на мінскім аўтамабільным заводзе поршань, змяшчае яго ў распаленую печ, затым па шклянёй трубе пускае ў гэтую ж печ серавадарод.

Праходзіць мінута, Ігар вымае з печы поршань і на спецыяльным станку прабуе яго моцнасць. Першы нажым, другі...

Напружанасць на твары студэнта IV курса хімічнага факультэта Ігара Пакроўскага змяняецца радаснай усмешкай.

— Міхаіл! Міхаілавіч, — звяртаецца ён да кіраўніка яго работы прафесара М. М. Паўлючэнка, — поршань пасля апрацоўкі серавадародама аказваецца мацнейшым у два разы. Цяпер я буду апрацоўваць іншыя дэталі. Добра?

Ігар даследуе працэс павелічэння моцнасці сталёвых дэталей шляхам насычэння іх паверхні серавадародам пры высокіх тэмпературах.

Ён паставіў мэтай сваіх пошукаў вызначыць, пры якой колькасці серавадароду і пры якой тэмпературы нагрэцасці печы апрацаваныя дэталі прылягаюць найбольшую моцнасць.

Студэнтка Ала Кавалеўская вывучае фізіка-хімічны метад даследавання парафіну, якія шырока прымяняюцца ў многіх галінах нашай прамысловасці і асабліва ў самалётбудаванні.

Мэта яе даследавання—даць парафінавым заводам дакладнейшыя даныя аб малекулярнай вазе парафінаў, аб іх электрычных уласцівасцях, аб вязкасці іх у бензінавых растворах і г. д.

Работа ў іх абодвух важная, цікавая, і час праходзіць хутка, вельмі хутка.

Вось і цяпер, толькі Ігар запісаў ушытак вызначаную колькасць серавадароду, якая была прыменена пры апрацоўцы поршня, а Ала растварыла некалькі грамаў парафіну, які па калідору звонкай хваляй пакаціўся званок.

Ігар, Ала, а таксама студэнт III курса Валодзя Салдатаў, які працуе ў гэтай-жа лабараторыі, выходзяць у калідор адначасна некалькіх мінут...

— Знаёмцеся, — паспешна сказаў Валодзя, паказваючы на падаішоўшага юнака. — Гэта студэнт IV курса аддзялення фізікі Пётр Наўменкаў, член камітэта камсамолу універсітэта, адказны за навукова-даследчую работу студэнтаў.

— І прышоў ён, — у тон Валодзю працягваў далей Пётр Наўменкаў, — да старшыні студэнцкага таварыства хіфака Валодзі Салдатава, каб даведацца, на якім жа ўзроўні знаходзіцца даследчая работа студэнтаў-хімікаў.

— Рада пазнаёміцца з начальствам, — падала Ала руку Пятру, і ўсе яны весела засмяліся.

— Было б цікава спачатку даведацца, як справы з навукова-даследчай работай на іншых факультэтах, ну, скажам, на біялагічна-глебавым, — звярнуўся затым Валодзя да Пятра Наўменкава.

— Я якраз сёння быў на гэтым факультэце, — пачаў расказваць Пётр, — і ведаеце, на мой погляд, справы там добрыя. Дзесяць даследчых гурткоў працуе зараз на факультэце. Навуковае таварыства ўзначаліла ініцыятыўная Галя Галкоўская.

Галя выступіла ў навуковым бюлетэні з цікавым артыкулам «Аб гэтым трэба падумаць», у якім уздымае пытанне перабудовы работы гурткоў. «Трэба паду-

маць і паклапаціцца, — піша яна, — каб студэнты працавалі ў гуртках той галіны навукі, у вобласці якой яны будуць спецыялізавацца».

Патрэбна таксама, каб студэнты ў гуртках больш працавалі самастойна, даследавалі ў лабараторыях, а не выслушвалі доўгія, падчас мала зразумелыя рэфератыўныя даклады. Некаторыя гурткі біялага-глебавага факультэта з такога пункту гледжання і перабудоўваюць сваю работу. Зусім па-другому працуе цяпер, напрыклад, гурток гідрабіялогіі (кіраўнік прафесар Г. Г. Вінберг). Два разы ў тыдзень студэнты займаюцца даследаванням у абсталяванай найбольшай ачышчальнай тэхнічай лабараторыі.

Большасць студэнтаў распрацоўваюць пытанні, якія маюць непасрэднае значэнне для нашай народнай гаспадаркі. Майя Сіляева і Ліля Ільіна, студэнткі III курса, у час экскурсійнага пахода гэтага года сабралі багаты матэрыял аб Асіповіцкім водасховішчы. Цяпер у лабараторыях яны вывучаюць, ці можа гэтае водасховішча быць выкарыстаным рыбагаспадарчай прамысловасцю рэспублікі. Студэнтка гэтага курса Тамара Сокалава вывучае прамысловае значэнне малюскі, што водзіцца ў рэках Беларусі.

Пётр расказваў далей аб цікавых даследаваннях поўправаднікоў студэнтамі аддзялення фізікі, аб тым, як, наладзіўшы сувязь з мінскім радыёзаводам, яны самі зрабілі тэлевізор і ўстанавілі яго ў адной з аўдыторый фізіка-матэматычнага корпуса.

Пачалася размова аб даследчай рабоце на хімічным факультэце, Валодзя Салдатаў расказваў Пятру Наўменкаву аб цікавых даследаваннях гэтага факультэта, аб смелых пошуках новага ў навуцы.

В. ПАЎЛОВІЧ.

(Маленькі фельетон)

НАЧНЫЯ СЕРЭНАДЫ

«Наверх вы, товарищи, все по местам, Последний парад наступает...»

Знаёмая песня, ці так?.. 1905 год. Крэйсер «Варяг». Але, мы не збіраемся расказваць аб далёкім мінулым. Дзеянне, аб якім мы зараз пачуеце, адбылося ў нашы дні на вуліцы Нямізе. І пелі гэтую песню не матросы «Варяга», а студэнты I курса філалагічнага факультэта Радчанка, Іванчык, і іншыя. Вельмі ўжо зладжана. Асабліва ноччу, бо калі ўсе спяць, рэзананс атрымліваецца надзвычайны. І гэтыя спевакі прабуюць свае галасы амаль кожную ноч.

Уявіце сабе 3 гадзіны ночы. У інтэрнаце цішыня, ды такая, што нават муху чуваць, як у народзе кажучы. І раптам у гэтую цішыню ўрываецца дзікі скогат і басавітае завыванне. Ад такіх мелодый жыхары прачынаюцца і выглядаюць у калідор.

— Зноў шосты пакой весяліцца, — заўважае нехта.

А па калідору ўслед за грамавой мелодыяй ляціць вершаваная тырада:

Я люблю ноччу печь
І на неба глядзець...
Гэта студэнт Радчанка, як заядлы паэт, чытае свае вершы. Ложак, на якім стаіць абраннік Парнаса, хадунцом ходзіць.

Ён, таго і глядзі, разваліцца ад натхнення, з якім паэт выгаварвае радкі з свайго твору. Для саліднасці Радчанка камячыць у руках падушку.

Але слухачоў, відаць, не задавальняе паэтычная ўзнёслаць аднакашнік, таму ў хуткім часе ў паэты ляцяць скамчаныя коўдры, падушкі, — пачынаецца віншаванне любімага муз.

...Доўга яшчэ не могуць заснуць студэнты на вуліцы Нямізе. Скогат і крыкі, што вырываюцца з шостага пакоя, не вельмі спрыяюць сну.

Ці не час па-сапраўднаму пагаварыць са спевакамі?
Г. СВЕЦЯНСКІ,

СЯБРОЎСКІЯ ШАРЖЫ

ПАЎЛЮЧЭНКА М. М.

У навуцы ён аставіў след. Прызнацца, скажам мы—нядрэнны, Але калі-ж убачаць свет «Рэакцыі гетарагенныя»? Адначасова б мы жадалі. Каб пошукі ў лабараторыі Па серанасчыненні сталі—Здабыткам сталі бы гісторыі.

БУДУЧЫМ ДОКТАРАМ

Вы працавалі плённа, шмат, Ды трэба было здагадацца, Што доктарам стаць можа кандыдат, Калі ён будзе—друкавацца.

КАЛЯДЭНКА Э.
КУЗЬМІЧЭНКА Г.
БАНДАРЭНКА Н.

Адмоўнае са сцэны ўмела крыюць, З запалам, артыстычным пачуццём, Жадаем, каб яны ідзі тэя Праводзілі ў вучобу і жыццё

Д. А. СУПРУНЕНКА
—прафесар:—
ВАЖНАЯ
ПАДЗЕЯ

— Буйнейшай падзеяй для мяне ў мінулым годзе з'явіўся III з'езд матэматыкаў, які адбыўся ў Маскве пасля дваццаці двухгадовага перарыву. Выступленні нашых совецкіх вучоных і зарубежных гацей паказалі, што наша айчынная навука ў такіх галінах, як аналітычная тэорыя лічбаў і функцыянальны аналіз, значна перакрала дасягненні нашых зарубежных калегаў.

На з'ездзе працавала 13 секцый. Я ўдзельнічаў у рабоце алгебраічнай секцыі і прапанаваў з'езд, восем новых тэарэм, адна з якіх выклікала цікавасць і спрэчкі.

Погляды, прапанаваўшы ўвазе з'езд, прапанаваўшы ў рабоце «Нільпатэнтная група матрыц». Гэтая-ж праблема вырашаецца і ў артыкуле «Максімальныя камутатывыя нільпатэнтныя падальгебры класа 2-го поўнай алгебры» і якая нядаўна апублікавана ў «Вестях Акадэміі навук БССР» (серыя фізіка-тэхнічных навук).

Рад праблемных артыкулаў змешчана ў часопісе «Весті Акадэміі навук СССР». Зараз я заафіцыйна маю на ўвазе іх у вышэйзгаданых выданнях.

Працуючы над пытаннем аб перастаноўках ператарах, я ліквідаваў некаторыя памылкі, якія ўважаныя раней матэматыкамі, у прыватнасці, овецкім вучоным Край-чуком і французскім—Жарданам.

У 1957 годзе буду працягваць работу ў гэтай галіне.

Е. ПАДУТАЎ—
студэнт біяфака:—

ВЕЛЬМІ ЦІКАВАЯ
ТЭМА ДАСЛЕДА-
ВАННЯ

— Летам гэтага года мне пашчаслівілася пабываць на практыцы ў Беларускай пушчы. Пад ўздзеяннем з кіраўніком гуртка зааалогіі пазнаўчых прафесарам Іванам

Нікалаевічам Сержантам я ўзяў для сваёй курсавой работы тэму «Экалогія лясной соні». З сярэдзіны з'езду да 1 жніўня збіраў матэ-

рыял аб вобразе жыцця гэтага цікавага звярка.

На аснове цікавага фактычнага матэрыялу сабраў у час практыкі, пачаў пісаць курсавую работу, якую спадзяюся закончыць у пачатку будучага года.

Мяне вельмі зацікавілі прадмет майх даследаванняў. Каб глыбей пазнаёміцца з вобразам жыцця лясной соні, я ўжо вырашыў, што з'езджу ў Беларускае пушчы ў красавіку наступнага года, калі канчаецца перыяд спячкі лясной соні. Таксама спадзяюся наведаць запаведнік і гаспадарства, летам.

Э. ШАЛАЕВА—
адказная за культурна-масавую работу на філфаку:—

БЫЦЬ У ЦЕСНАЙ
СУВЯЗІ СА
СТУДЭНТАМІ

— Правядзенне кожнага вечара, яго поспех у першую чаргу залежаць ад падрыхтоўкі да яго. Я імкнуся быць у цеснай сувязі з актыў-

стамі на курсах. Перад кожным вечарам мы дэталёва абмяркоўваем яе праграму, загадзя загатайлем прызы, імкнемся прыдумаць такія гульні і атракцыёны, якія мала каму вядомы. Гэта выклікае жывую цікавасць у студэнтаў.

Вялікую дапамогу ў арганізацыі і правядзенні кожнага вечара аказвае мне Віктар Рудакоўскі. Яму ўдаецца неяк

гэтак знайсці «агульную мову» са студэнтамі, жмага больш людзей прыцягнуць да ўдзелу ў гульнях, атракцыёнах. Студэнты на вечарах аднаўляюць сябе вельмі прота. Ніколі на вечары і час не бывае адных толькі танцаў. Танцы ў нас арганізуюцца з масавымі песнямі, гульнямі, конкурсамі лепшых дэкламатараў.

У будучым годзе асноўная работа будзе накіравана на правядзенне фестывальнага вечара. У гэтым часе мы пачнем вытварацца да яго.

М. ЛІСЦЫН—
кіраўнік аркестра народных інструментаў:

—НАСУСТРАЧ
ФЕСТЫВАЛЮ

Увесь наш калектыў імкнецца зараз да аднаго: як мага лепш падрыхтавацца да Усебеларускага фестывалю. На гэтым шляху мы ўжо маем некаторыя поспехі: поль-

ка Чуркіна і «Рассвет на Масква-рацэ» з оперы Мусаргскага «Хаваншчына» запісаны ў дзяржаўнай музыцкай фонд БССР.

Нас запрасілі таксама ў Кіеўскі політэхнічны інстытут. Сваім сябрам-украінцам мы рыхтуем новую праграму, з якой выступім там у 1957 годзе.

Адна з навінаў, над якой працуе наш калектыў,—уверцюра да оперы Бізе «Кармен».

Трэнеруецца зборная

На старце—адна з мацнейшых ва ўніверсітэце бегуноў—Духоўска. Па камандзе трэнера, майстра спорту У. Г. Кушнарова, яна становіцца на старт і замірае.

— Марш!
Рэзкі штуршок—і бег пачаўся. Пасля забегу да яе падыходзіць Уладзімір Грыгоравіч Кушнароў. Ён указвае спартсменцы на некаторыя недахопы і прапануе ёй паўтарыць забег.

І гэта працягваецца да таго часу пакуль не дасягаецца дакладнасць у рухах спартсменкі.

Многалюдная ў той частцы залы, дзе трэнеруецца члены зборнай каманды па скачках. Сёння ім пашанцавала. Разам з імі трэнеруецца мацнейшы беларускі скакун, чэмпіён рэспублікі па трайному скачку Уладзімір Іваноў.

Пачынаюцца скачкі. Першым выходзіць першаразграднік Уладзімір Гараеў. студэнт першага курса хімічнага факультэта. Энергічны разбег, штуршок—і вось ён ужо прыземляецца за шасцімятровай адзнакай. Добра! Аднак трэнер Н. Д. Фінкенштэйн знаходзіць, што ва Уладзіміра не вельмі моцны штуршок. Зноў разбег, і зноў скачок.

— На гэты раз лепш,—гаворыць Наум Давыдавіч. — Разбягайся, Валодзя, смялей!

Трэнерука набліжаецца да канца. Адчуваецца стомленасць.

— А зараз пагуляем трохі ў баскетбол,—прапануе Уладзімір Грыгор'евіч.

Стомленасць нібы рукой зняло. Адразду-ж спартсмены разбіваюцца на каманды. Хто пераможа? Гульня пачынаецца атакамі бегуноў, якія робяць разрыў у некалькі ачкоў. Скакуны імкнуцца адгуляцца, але час зыходзіць. Перамаглі бегуны.

Зрабіўшы лёгкую прабежку па зале, спартсмены заканчваюць трэнеруку.

Нядаўна лёгкаатлеты перайшлі на чатырохразовую трэнеруку ў тыдзень. Для іх паслуг прадастаўлены стадыён «Дынамо», спартыўная зала АДА і дзве залы ўніверсітэта. Уперадзе спартсменаў чакае рад адказных спаборніцтваў: першыняство ў зімніх умовах, першыняство «Буравесніка» горада Мінска і іншыя.

І. ДОНАУ.

Госці з тэатральнага інстытута

З набліжэннем даўгачаканага вечара хваляванні трэкекурнікаў аддзялення журналістыкі ўзрасталі ўсё больш. Запраціць студэнтаў тэатральнага інстытута было прасцей за ўсё. Але зрабіць вечар сустрэчы цікавым сіламі аднаго курса не так проста. Госці, безумоўна, будуць у вышэйшай ступені патрабавальнымі.

І вось ён настаў, гэты вечар. Лектара аб творчасці Бетховена змяняюць на сцэне нашы паэты, танцоры, спевакі. 58-я аўдыторыя сатрасаецца ад грому воілескаў. Па ўсяму было

відаць, што гаспадары не толькі хваляваліся, але і плённа рыхтавалі сустрэчу. Па руках пайшлі дзесяткі нумароў «Беларускага ўніверсітэта» з паласой, прысвечанай гасцям. На тварах моладзі ўспыхваюць вяселыя агеньчыкі задавальнення, свецяцца радасныя ўсмешкі.

А пасля—чароўныя гукі вальса. Доўга весяліліся сябры двух старэйшых устаноў горада Мінска. А пры развітанні былі чуваць вяселыя воклічы:

— Будзем мацаваць нашу дружбу!

В. КАНАВАЛЮК.

ШЭРЭМЕТ: — Я арганізую з некаторымі студэнтамі вечарынку ў пакоях, з выпіўкай, зразумела.

АСПІРАНТ:—Нават сказаць не магу. У многіх з нас даволі такі слізкія тэмы. Акрамя таго, мы яшчэ не вывучылі, як след, новага палажэння аб падрыхтоўцы навуковых кадраў.

ПАЭТАЎ

Генадзій БУРАЎКІН

ЕГІПЕЦКАМУ РАВЕСНІКУ

Мне цяпер па начах не спіцца,
Вочы ў вокнах шукаюць рань.
Мне чуваць, як у далнім Егіпце
Яшчэ стогнуць ад свежых ран.
Там, глытаючы пыл гаркотны,
На руіны раструшчаных хат
Маткі—дзетак, а дзеткі—

І сягоння прыходзяць шукаць.
Там таварыш мой і равеснік
На пасту баявым стаіць.
Слёзы гора і ціхую песню
Ён глыбока ў душы стаіць.

Гэта песня аб родных магілах
І аб мужнасці юных жывых.
Мне вясной прынясуць ад Ніла

Песню гэтую журавы.

Я яе зразумею, мой дружа,
Мой далёкі суровы брат.
Я таксама не раз быў
Разбуджан
У дзяцінстве громам гармат.

Бачыў я, як нявінных каралі,
Сам пад дулам вінтачным
Быў,
Помню я, як нявечылі край
Мой
Нашых цёмных зямлянак
Гарбы.

І таму мне начамаі не спіцца,
Зноў гарыць боль, што ўчора
Пагас.
Знаю я, што ў далёкім Егіпце
І ў мяне цэліў вораг не раз.

Юрась СВІРКО.

РОДНАЙ МАЦІ

Ты мяне ўспамінамі расчуліш
І заўжды стаіш ты ў вачах.
Родная, любімая матуля,
Часта ты мне снішся па начах

Ты малага на руках насіла,
Покуль я падняўся угару.
І цяпер адчуў я гэту сілу
Тваіх дужых мацярынскіх
рук

Часта сустракаў я перашкоды
Ці што-небудзь цяжкае яшчэ—
Я цябе ўспамінаў заўсёды,
І адразу мне было лягчэй.

З вершаў аб цаліне

Кастусь ЦВІРКА.

Залатыя прыскі ля Джэтыгары

За Джэтыгараю—стэп бясконцы.
Кажуць, тут аж пот з рабочых ліў—
Некалі з Расіі прамыслоўцы
Здабывалі золата ў зямлі.

І стаіць, як сведка, ля Табола
Тут пяску прамытага гара.
Зараз мы з пецейкай комсамола
Да цябе прыйшлі, Джэтыгара.
Хай усё ўжо вычарпана з ілу,
Ды добра тут шмат яшчэ ляжыць.

Джэтыгара—раённы цэнтр Кустанайскай вобласці.

Глянё, пшаніца ў стэпе ўраділа:
Колас к коласу—зямля звінціць.
Мы рашылі ўсё сабраць, да зерня.
За лапату—і «шурый лады»!
Хай спіны ад болю не павернеш.
А прыўстань: растуць буртоў рады!
І сюды мо' будзе джэтыгарац
На пабыўку кроць, і здалі
Ён убачыць тут раптоўна горы:
Пэўна, зноў тут золата знайшлі.

МУРАМЦЫ

У палатцы траў стэпавых пах.
Мне чамусьці не спіцца.
А сябры на баронах зігзаг
Спяць, згрузіўшы пшаніцу.

Хтосьці дзверы забыў
зашпіліць:

Маладзік зазірае.
Я гляджу на сяброў і з былін
Вобразы ўспамінаю.

Ілья Мурамец спаў так на пнях,
На куп'і, на паленні.—
Яму гэтыя хлопцы радня
У недалёкім калене.

Іван СІПАКОЎ.

СЫН ПРЫЕХАЎ

Дзе рухавасць знайшлася ў
старэнькай?
Так спяшаецца,бы вельмі к
спеху,
Згатаваць абед той маленькі—
На канікулы-ж сын прыехаў.

Быццам стала прасторнейшай
хата

Ад яго вясёлага смеху.
А ў матулі такое свята—
На канікулы-ж сын прыехаў!

Расказаць бы сябрам ягоным,
З кім раней ён па лузе бегаў,
Што зусім другім, вучоным
На канікулы сын прыехаў.

Усё глядзела-б яна на яго так,
На сваю адзіную ўцеху...
То не жарт, толькі раз за
поўгода
На канікулы сын прыехаў.

Рыгор БАРАДУЛІН

ПЕРАД ПАЧАТКАМ СЕАНСА

І вось экран акно закрыву,
Дзе толькі што з катлоў,
талерак
Яшчэ дыміўся чай ды рыс—
Уся няхітрая вячэра.
Спяшаюць глядачы ў клуб
Хто з эдлікам, хто з

табурэткай.
І вунь ужо хлапечы чуб
Заблытаўся з касой суседкі.
На эдліку адным зручней
Удвух з дзяўчынаю прыгожай.
А тыя, хто прышоў раней
Занялі ўсе сталы, як ложы.

Сядзіць у бацькі на руках
Жыхар карэнны ў гэтым стэпе
І столькі радасці ў вачах:
Яму за ўсіх зручней і лепей
Мільгнуць гады... Мо' ў гэтых
дзень

У свой тэатр—не ў
клуб-сталоўку
Ён на прэм'еру прывядзе
Узрушаны, жыцця сяброўку.
З ёй седзячы плячо ў плячо
Тады ён, поўны захаплення,
Убачыць гэтых глядачоў
Героямі на новай сцэне.

Конст. ХОТЕШОВ

Свадьба

А любовь пришла при первой
встрече,
Ничего от сердца не тая.
...Вот и наступил желанный
вечер,
Собрались подруги и друзья.
Дорогим гостям хватило места
За просторным праздничным
столом.
Чуть краснее статная невеста
Села с черноглазым женихом.
Как-то непривычно им обоим
Так сидеть, чтоб видели их все.
Как идет ей платье голубое,
Лента темносиняя в косе.

Хорошо! Молчат пока баяны.
Гости дружно встали за
столом.
Полные прозрачные стаканы
Загорелись чистым янтарем.
Добрую минуту помолчали,
Даже ветер, показавшись, стих.
А потом, как водится, подняли
Первый тост за счастье молодых.

И пошло застольное веселье.
Хором «горько!» крикнули все
раз.
Закружился пестрой каруселью
Свадебный задорный перепляс.

Ул. КАРЫЗНА

КВЕТКІ

Калі на дрэвах белы іней,
Калі навокал снег і снег,—
Хачу дарогай успамінаў
Вярнуцца к сонечнай вясне.

У садах палала кветак чырвань,
Нібыта вогнішча зары...
Я кроць з дзеўчынай, ішчаслівай,
З ахвотай ружы ёй дарыў.

І тою памятнай часінай
(Аб чым нікому не казаў),
Я разам з ружамі дзяўчыне
І сваю дружбу перадаў.
Прайшла вясна... Завялі ружы.
Зноў толькі расцвітаць вясной.
А ў нашых сэрцах кветкай
дружба

Цвіце зімоваю парой.

Михаил СТРЕЛЬЦОВ

На улице

Колонна шла размеренно и чётко,
А рядом с ней, ступая невпопад,
Шагал малыш нетвердою походкой,
Прижав к шапочке руку, как солдат.
Солдаты шли. Шагал малыш и строже,
Суровой хмурил брови, чем всегда...
Хорошая улыбка у прохожих
На лицах мне запомнилась тогда.

Не суди

Не суди сурово слишком:
Хватит мне своей досады,
Что смущался, как мальчишка,
Приласкать не смея взглядом.
По иной причине дольше
Мне придется огорчаться:
Ведь хотел сказать я больше,
Чем сказал тебе, признаться.

Редактор А. ВОЛК.